

HỘI ÁI HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị truyện ngắn:
Tình Cảm Gia Đình Việt-Nam của thân hữu **Hồ Thị Đạm**. Hội
chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**



TÌNH CẢM GIA ĐÌNH VIỆT-NAM

Thứ Bảy tuần rồi tôi đến thăm chị Hoa, một người bạn ở cùng xóm với tôi trước đây, chị bị bệnh bán thân hơn hai năm nay.

Khi tôi đến nhà chị Hoa thì mặt trời đã lên cao, những bụi hoa dọc theo lối đi thi nhau khoe sắc đẹp dưới ánh nắng Xuân vàng rực rỡ. Vừa bước lên bậc thềm, tôi bấm chuông, đứa cháu ngoại của chị ra mở cửa, cháu nói:

- Mời bà nghỉ ở phòng khách một chút, dì con đang bận làm vệ sinh cho bà ngoại.

Trong khi chờ đợi, tôi nghe tiếng cô gái út của chị Hoa, cô Vân từ trong phòng của bệnh nhân nói với mẹ:

- Có dì năm, người bạn cố tri của má đến thăm, bữa nay má sẽ vui nhiều, má nhớ cười tươi lên nhé.

Nói xong, cô lên tiếng mời tôi vào. Tôi vội bước vào phòng. Đây không phải là phòng ngủ, trước kia là phòng ăn, để tiện việc chăm sóc người bệnh, thay vì ở trên lầu, người nhà di chuyển chị Hoa nằm ở phòng này tạm. Căn phòng rất sạch sẽ, bày biện thật đơn giản, giường của bệnh nhân được đặt sát bức tường liền với nhà bếp, ở phía tường đối diện là cái truyền hình để người bệnh xem. Cạnh giường bệnh nhân là cái ghế dựa để người nhà ngồi chăm sóc bệnh nhân hoặc cho khách đến thăm ngồi. Khi tôi vào phòng, lòng tôi se thắt, vì mỗi lần đến thăm, tôi nhận thấy chị Hoa có vẻ tiều tụy hơn. Cơ thể của chị hiện thời có lẽ không nặng hơn 80 pounds. Nét mặt chị xanh xao, da nhăn nhúm, tay chân khẳng khiu, nhất là cái tay và cái chân bị liệt của chị bị teo lại rất nhiều. Tuy chị mất khả năng đi đứng và khả năng nói, nhưng có lẽ trí óc của chị vẫn còn sáng suốt. Khi thấy tôi, trên môi khô của chị méo mó một nụ cười. Cô Vân đưa tay chỉ tôi hỏi mẹ:

- Má biết ai đây không?

Chị Hoa khẽ gật đầu. Cô Vân giả bộ hỏi:

- Phải dì ba Mãnh không má?

Chị Hoa lắc đầu. Để thử trí nhớ chị Hoa một lần nữa, cô Vân đề nghị:

- Khi con nói đúng, má đưa ngón tay cái lên nghe má

Dặn dò xong, cô Vân hỏi mẹ: “Phải dì năm không má?”

Chị Hoa đưa ngón tay cái lên. Chúng tôi vui mừng cùng cười. Cô Vân vui vẻ khen mẹ:

- Má con còn nhớ giỏi lắm đó dì năm.

Tôi nắm tay chị Hoa ân cần hỏi:

- Hôm nay chị Hoa khoẻ không?

Chị dùng bàn tay còn khoẻ nắm chặt tay tôi, khẽ gật đầu.

Tôi thân mật nói với chị:

- Chị ráng hết bệnh để chị em mình, mỗi sáng cùng đi bộ như ngày xưa nghe chị.

Nghe tôi nói, dường như chị nhớ lại những kỷ niệm đã qua khi chúng tôi còn ở cùng xóm, chị siết chặt tay tôi hơn, nhìn tôi với đôi mắt buồn bã, rồi thỉnh thoảng chị đưa bàn tay tôi lên môi hôn hít chân thành! Hành động của chị, chứng tỏ trí não của chị vẫn còn minh mẫn và tình cảm của chị đối với tôi thật tràn đầy. Tôi cảm động và nghẹn lời, nước mắt tuôn dài. Cô Vân cũng đầm đìa nước mắt! Những kỷ niệm cũ giữa tôi và chị lại hiện rõ trong đầu tôi. Khi mới định cư ở Mỹ, vừa xa quê hương, xa bà con thân thuộc, sống nơi xứ lạ quê người, nhất là ở nơi có ít người Việt như ở tiểu bang tôi đang trú ngụ, mà có được một người bạn Việt-Nam tốt bụng như chị Hoa ở cùng xóm, thật là một điều may mắn cho tôi. Trong suốt thời gian ở gần chị, chúng tôi có chung nhau biết bao kỷ niệm. Mùa nắng ấm, chị ươm sẵn hạt giống chia cây non cho tôi trồng, dạy tôi cách chăm sóc hoa quả, rau cải. Mỗi sáng, chúng tôi hay cùng nhau đi bộ trong xóm, chia sẻ nhau từng miếng ngon, bánh ngọt; chúng tôi xem nhau như ruột thịt...

Chị là một người mẹ đảm đang, chồng chị mất sớm, chị trải qua biết bao hy sinh, bao gian khổ để các con chị được như ngày hôm nay. Chị đã từng nói với tôi: “Khi ông xã tôi mất mấy đứa con tôi còn thơ dại. Tôi cầu mong chỉ kiếm đủ tiền nuôi các cháu chứ không dám mơ ước gì hơn. Vậy mà hôm nay, các cháu đã có một mớ kiến thức, lại cả gia đình được định cư ở Mỹ, tôi nghĩ Trời Phật đã thương và phù hộ gia đình tôi nhiều lắm.” Sau này chị dời nhà đi nơi khác, nhưng chúng tôi cũng hay tới lui thăm viếng nhau.

Tôi đang cơn xúc động, thỉnh thoảng nghe tiếng chào hỏi tôi, thì ra đó là vợ chồng chú Minh, người con trai thứ của chị Hoa. Đi cùng

hai vợ chồng chú là hai cháu trai, con của chú, một cháu khoảng mười tuổi; cháu kia khoảng bảy tuổi. Sau khi chào tôi và hỏi thăm sức khoẻ người mẹ, vợ chú Minh ôn tồn bảo:

- Hai đứa lại chào bà nội và bà năm đi con.

Hai cháu bé ngoan ngoãn cúi đầu trước mặt tôi, nói:

- Cháu chào bà.

Rồi lần lượt đến đứng cạnh giường, nắm tay bà nội, âu yếm hỏi:

- Bà nội có khoẻ không?

Hỏi xong, cháu ôm hôn bà nội, bóp tay bà ra chiều thương mến bà lắm. Bà không ôm cháu được nhưng trên mặt bà lộ vẻ hân hoan, bàn tay không liệt vẫn nắm chặt tay cháu; khi cháu cúi xuống hôn bà, bà cố để bàn tay lên đầu cháu, ép đầu cháu sát vào ngực bà để thay lời nói yêu thương.

Tôi lên tiếng khen:

- Chú thím khéo dạy con quá, trông hai cháu rất ngoan và hai cháu nói giỏi tiếng Việt nữa.

Có vẻ chú Minh cũng vui mừng vì hai con của mình ngoan ngoãn và biết nói tiếng Việt cũng khá, chú nói:

- Dì năm biết không, hai đứa nhỏ may mắn là có bà ngoại trông coi từ lúc mới sanh, và vợ chồng con cũng toàn nói tiếng Việt với chúng nó, nên chúng nó mới nói được như vậy. Lúc đầu, con hiểu lắm, khi mới có cháu lớn, vì lo cháu không giỏi tiếng Mỹ, khi về nhà con hay dùng tiếng Mỹ nói với cháu, bị bà ngoại cháu rầy lắm. Bà nói: “Tụi bây muốn con của bây mất gốc phải không? Nếu nó không biết nói tiếng Việt là tại tụi bây. Trong lúc nó có cơ hội học tiếng Việt với bà ngoại nó, mà tụi bây cứ nói tiếng Anh với nó, là chúng bây làm cho nó mất cơ hội học ngôn ngữ của tổ tiên, ông bà, cha mẹ mình, là tiếng nói mẹ đẻ mà!”

Lúc bấy giờ cũng có hai người nữa đến thăm chị Hoa, đó là chị Cảnh và chị Liên, cũng là bạn của chị Hoa, không phải bạn ở cùng xóm, mà là bạn đồng đạo. Chào hỏi hai người khách xong, vợ

chồng chú Minh và tôi nhường chỗ cho hai chị và bước vào nhà bếp. Khi vào bếp, cô Trâm, người con gái lớn của chị Hoa đang nấu cơm, cô vui vẻ chào tôi và cho tôi biết: “Hôm qua, con nghe dì Năm báo tin là hôm nay dì Năm tới thăm má, sẵn dịp con mời dì Cảnh và dì Liên đến chơi với má con luôn. Tuy má con không đi được, nhưng má con vẫn còn sáng suốt. Con nghĩ, khi má con gặp ba dì, má con mừng lắm”.

Cô vừa nói chuyện với tôi vừa xay thức ăn cho mẹ. Tôi hỏi:

- Hằng ngày cháu cho chị Hoa ăn những thức ăn gì?

Cô Trâm cho biết:

- Chủ yếu là cháo gạo lức nấu với cá hoặc thịt, thêm rau củ, gạo lức và thịt cá là chánh, còn rau cải thay đổi luôn. Hôm nay, con nấu với khoai tây, cà-rốt, ngày mai thì con nấu với bông cải và củ dền...ngày ăn chay thì con thế thịt cá bằng đậu hủ. Còn sữa thì má con uống được hai lon sữa nước của bệnh viện cấp cho, loại sữa này đầy đủ dinh dưỡng cho bệnh nhân.

Khi cô Trâm xay thức ăn xong, cô Vân đỡ chị Hoa lên xe lăn, khi đỡ mẹ, cô nói:

-Mời “Công Chúa” đi dùng cháo.

Trông khi đó, chị Cảnh và chị Liên cũng đi vào nhà bếp với chúng tôi. Cô Vân đẩy xe chở chị Hoa đi sau hai cô khách, khi đến gần chỗ chúng tôi ngồi, thì cô lại trịnh trọng nói lớn lên:

-Hoàng Hậu giá lâm.

Chú Minh cười nói:

-Cô này lúc nào cũng ồn ào. Cô phong chức cho má nhanh quá vậy, mới là công chúa, bây giờ là hoàng hậu. Tỳ nữ làm sao thay đổi xiêm y cho má kịp? Đến ca trực sau, chắc cô phong chức cho má lên “Nữ Tổng Thống Hoa-Kỳ” phải không?

Nghe chú Minh nói đùa mọi người cười rộ, chị Hoa cũng nở một nụ cười yếu ớt. Do lòng hiếu thảo của các con chị Hoa, đi thăm

người bệnh mà tôi thấy không khí ở đây thật vui, và công việc nuôi người bệnh có vẻ không vất vả lắm.

Cô Vân ngồi đút cháo cho chị Hoa, ép mẹ ăn từng muỗng cháo. Khi chị Hoa ăn xong, cô Vân còn cho mẹ dùng thêm một hũ sữa chua.

Chị Cảnh hỏi cô Vân:

- Ngoài sữa chua, cháu còn cho mẹ cháu ăn trái cây gì khác không?

- Có khi con cho má con ăn chuối, nho hoặc táo xay.

Trong lúc đó, vợ chú Minh lo phụ làm thức ăn với cô Trâm. Cô Trâm vừa nấu thức ăn vừa nói:

- Con nghĩ má con bệnh, má nằm một chỗ buồn lắm, tuy không nói được, nhưng con biết má con cũng nhớ bạn bè, nên con muốn cứ vài tháng con nấu cơm mời ba dì đến chơi và dùng cơm với má con cho vui.

Nghe cô Trâm nói, chị Liên khen:

- Dì phục các cháu quá, các cháu chẳng những nuôi mẹ kỹ lưỡng mà còn tìm cách giúp mẹ vui lòng, ít có người con nào nghĩ đến điều đó. Các cháu đều đi làm việc, làm sao các cháu nuôi chị Hoa tại nhà chu toàn như vậy?”

Cô Trâm ôn tồn nói:

- Ban đầu, chúng con cũng không biết tính sao, chúng con đành để má ở trong “Viện Dưỡng Lão”. Hai đứa con của con, lúc hai cháu còn nhỏ được bà ngoại chăm sóc, nên hai cháu mến thương bà lắm. Vì vậy, khi hai cháu vào thăm bà ngoại, thấy bà sống quá cô đơn, hai cháu khóc đòi đem bà về nhà. Chúng nó chọn môn học ở đại học ít hơn, và hai đứa tính giờ học thế nào để chúng có thể thay phiên chăm sóc bà, trong khi con còn ở trong sở làm. Vợ chồng con thì chăm sóc má con kể từ khi rời sở về nhà và ban đêm, mấy đứa em con thì chăm sóc má con hai ngày cuối tuần để

con được nghỉ ngơi. Làm riết rồi quen, chúng con thấy không vất vả lắm.

Tôi biết rất rõ, các cô này chẳng những chăm sóc mẹ chu đáo mà còn muốn mẹ được giải trí như lúc chưa bị bệnh. Thỉnh thoảng khi đẹp trời, các con của chị Hoa cũng chở chị đi xem ca nhạc hay chở chị ngồi xe đến bên bờ sông Ohio hóng gió, những lúc đi chơi như vậy, cô Trâm hay mời tôi đi cùng cho vui. Mỗi khi chở chị Hoa đi, chồng cô Trâm ràng cái ghế đặc biệt cho người bệnh lên xe hơi trước, rồi ẵm chị Hoa lên xe, chú ràng rịt chị lại cẩn thận, chú cũng không quên đem theo xe lăn cho chị Hoa. Cô Trâm thì mang sữa và nước uống cho mẹ đầy đủ.

Chúng tôi ở lại chơi với chị Hoa đến chiều. Vợ chồng chú Minh đã về trước từ sau bữa cơm trưa để lo việc nhà, vì ngày hôm sau là đến ngày chú chăm sóc mẹ. Chị Cảnh và chị Liên biết lái xe nên họ tự về, tôi còn ở lại chờ con đến rước. Lúc bấy giờ nắng đã dịu, bầu trời quang đãng, mây xanh cao ngất, chỉ có vài cụm mây trắng thong thả bay lững lờ theo chiều gió. Cô Vân nhẹ đỡ mẹ lên xe lăn để ra ngoài hóng mát. Tôi tiến lại phụ cô, nhưng cô nói:

- Cám ơn dì, dì cứ để con, đã làm quen tay rồi tự con làm được.

Vừa nói cô vừa ẵm mẹ lên xe lăn một cách dễ dàng. Khi để mẹ ngồi trên ghế xong, cô lấy “nón lên” đội cho mẹ. Sữa soạn đâu đó sẵn sàng, cô nói:

- Hôm nay đẹp trời xin mời: “Hoàng Hậu” ra thăm vườn thượng uyển.

Cô Trâm đem tám ván để trước bậc thềm, phụ cô Vân đẩy xe lăn ra sân. Tôi đi theo sau xe chị Hoa. Khi đẩy xe đến góc nhà, cô Vân quẹo sang trái, đi theo con đường tráng nhựa rồi tiến thẳng ra sân sau. Một con mèo tam thể đang nằm sưởi ấm ở hàng hiên, khi thấy chúng tôi, nó dạn dĩ vẫn nằm yên, đưa đôi mắt sáng ngời chăm chú nhìn chúng tôi thật dễ thương. Chúng tôi đi thẳng đến mấy khóm bông hồng và bông cúc được trồng gần nhau. Vài con

chim nhỏ đang tìm mồi trong bãi cỏ, nghe tiếng động vội bay vút lên ngọn cây cao trong vườn. Ở góc vườn bên phải, có cây hồng giòn và cây lê đang trở hoa màu trắng. Những cánh hoa nằm chen chúc, choán gần hết các cành cây với một màu trắng tinh khiết trông đẹp lạ lùng! Ở sát rào phía sau, có vài cây chanh dây đang có nụ, những nụ bằng ngón tay út, nằm nép mình trong kẽ lá. Một làn gió thổi nhẹ, làm máy đoá hoa hồng, hoa cúc rung rinh trên cành, cô Vân nói đùa:

- Những bông hoa này cúi đầu chào “Hoàng Hậu”, Má hãy cười chào đáp lễ lại chúng nó đi.

Chị Hoa nghe con trào phúng, chị cũng ráng nở một nụ cười hiền hoà. Cô Vân gheo chị Hoa:

- Dì năm thấy không, má con cười còn tươi, còn đẹp lắm.

Nghe cô nói, chúng tôi cùng cười. Sau đó, tôi đi lại khu đất trồng rau của cô Trâm, quan sát những loại rau sống xanh tươi, khóm rau muống mướt mà cùng những bụi họ, thân mềm mại vươn mình hứng ánh mặt trời mát dịu.

Đang thích thú ngắm đám rau, bỗng tôi nghe tiếng cô Vân ca hát nghêu ngao. Tính cô là vậy hay tếu và hay ca hát. Hôm nay nghe cô ca, tôi không biết trong dịp này, ngẫu hứng cô ca hay cô cố ý để mẹ cảm thấy rằng, cô chăm sóc mẹ không có gì là vất vả.

Ra ngoài chơi độ 20 phút, thì cô Vân đẩy chị Hoa vào nhà. Sau khi đặt mẹ nằm ngay ngắn, cô để phim cải lương vào máy hát cho chị Hoa xem, cô mời tôi:

- Dì năm ngồi xem phim với má, con đi chuẩn bị cháo để má con ăn.

Tôi ngồi ở ghé dựa, chị Hoa muốn tôi ngồi trên giường, bên cạnh chị. Chị cứ ú ớ, đưa tay còn mạnh chỉ mếp giường nhiều lần, ý chị muốn tôi ngồi gần chị hơn. Tôi rời ghé, nép mình ngồi cạnh chị. Khi ấy, đôi mắt chị lộ vẻ vui mừng, tôi hiểu ý chị và xúc động mạnh, thương mến chị vô cùng! Chị Hoa xem phim, tôi cũng nhìn

lên màn hình, nhưng nào tôi có xem gì đâu, tôi đang nghĩ những cử chỉ và hành động của các người con cháu đáng mến trong gia đình này, và tình chị em đoàn kết, thương yêu nhau của họ, khiến tôi ngưỡng mộ họ vô cùng.

Thời buổi này, gia đình nào cũng bận rộn, ít ai có phương tiện nuôi người già yếu tại nhà, thường thì cha mẹ già yếu phải vào nương náu ở viên dưỡng lão. Người nào tốt số, thì được con cháu năng tới thăm viếng, trái lại những người già bạc phước, có những đứa con sống vô trách nhiệm, sống lêu lững làm sao lo cho cha mẹ? Có những người con luôn dành thì giờ chăm sóc cho gia đình riêng tư của mình, bận lo cho con cái, không còn phút giây dư thừa để lo cho cha mẹ, nguyên do bỏ rơi cha mẹ là vì họ quá bận rộn lo gia đình. Thảm thương thay, một số người già sống cô đơn trong viên dưỡng lão, họ ước mong được ngồi quây quần bên người thân dùng bữa ăn đạm bạc, cùng nói chung một ngôn ngữ mến yêu. Một ước mơ thật đơn giản nhưng ước mơ ấy thật xa vời, ngoài tầm tay của họ.

Nhớ lại lúc xuân thời, bậc cha mẹ từng trải qua bao khổ nhục, khó khăn, thế mà họ đã kiên nhẫn chịu khó vượt qua bao biến cố, bao trở ngại, gặt hái thành công tốt đẹp hầu làm tròn bổn phận làm cha, làm mẹ. Bây giờ già yếu, họ cảm thấy mình hoàn toàn bất lực. Ở trong viên dưỡng lão, họ đợi từng giây, từng phút, ngày này đến ngày khác, họ vẫn ngóng trông người thân. Nhưng rồi, họ mong chờ trong tuyệt vọng; tuy vậy, họ không bỏ được thói quen mong chờ. Thấy có khách đến viếng, họ nhanh nhẹn nhìn coi phải thân nhân mình không, hy vọng loé lên trong tích tắc, rồi phải thở dài trong thất vọng buồn đau! Cha mẹ thường xét đoán con cái bằng con tim không bằng khối óc, luôn luôn cho rằng con mình là đứa hay, đứa giỏi. Họ luôn rộng lượng nghĩ rằng con cái gặp hoàn cảnh khó khăn, nên không thăm viếng họ. Hằng ngày họ lo cho con, khẩn vái người thân mãi mãi được may mắn còn

sống sót, bình yên, khoẻ mạnh. Một ngày nào đó con sẽ vào thăm họ, họ nuôi hy vọng mãi. Thương thay, vào một ngày ảm đạm, họ không còn mong chờ được nữa, họ ra đi vĩnh viễn. Trước khi trút hơi thở cuối cùng, dù sắp qua thế giới bên kia, sắp rời xa cõi đời ô trọc này, họ vẫn ú ớ gọi tên những đứa con thân yêu của mình trong tuyệt vọng cô đơn!

Đang suy nghĩ miên man thì con tôi đến đón tôi về. Tôi đứng dậy nắm tay chị Hoa và nói lời tạm biệt chị. Chị nắm chặt tay tôi, không cho tôi về, rồi chị lại hôn tay tôi nhiều lần như khi tôi mới đến. Chị khiến cho tôi cảm động quá, làm sao tôi cảm được nước mắt! Chứng kiến cảnh này, con tôi cũng rơi lệ, nước mắt cô Vân rơi lã chã, buồn não nuột. Cô ghen ngào nói:

- Hôm nay dì năm lại chơi, má con mừng lắm đó.

Nói xong cô cúi xuống hôn mẹ, an ủi:

- Má để dì năm về, dì năm sẽ đến thăm má nữa.

Trước khi tôi ra về, cô Trâm cầm chậu hoa hồng nhỏ, với nhiều cánh hoa màu đỏ đang nở rộ, thật tươi đẹp, cô trao cho tôi và nói:

- Con tặng dì năm chậu hoa này, dì trồng nơi nào đó, để mỗi khi đi nhìn hoa là nhớ đến má con.

Trước nghĩa cử cùng lòng hiếu thảo của các cô gái khả ái, và tình cảm chân thật của một người bạn đang bệnh nặng dành cho tôi, tôi xúc động đến ghen lời. Tôi nghĩ, đây là một ngày đáng nhớ, có lẽ không bao giờ tôi quên được. Tôi sẽ trồng cây bông hồng này trước sân nhà, nơi dễ thấy nhất, mỗi khi ra khỏi nhà cũng như lúc trở về là tôi thấy cây hoa này ngay, và luôn nhớ người bạn chân tình, cùng những người con hiếu thảo hiếm thấy trên thế gian này.

Hồ Thị Đạm